

ДАТИ ЕКОЛОГІЧНОГО КАЛЕНДАРЯ У СІЧНІ – ЛЮТОМУ

АНОНС ПОДІЙ

У березні заплановано проведення щорічної природоохоронної акції «У пошуках первоцвітів». Її мета – облік та моніторинг первоцвітів, занесених до Червоної книги України. Парк «Приінгульський» запрошує до співпраці.

СІЧЕНЬ

1 січня – Міжнародний день миру

Всесвітній день миру було започатковано 8 грудня 1967 року Святішим Отцем Павлом VI.

11 січня – День заповідників

Заповідати – означає передавати у спадок щось дороге і цінне.

Заповідники є найвищою формою охорони природи в нашій державі. Всього у світі створено більше ніж 11 тис. заповідних територій, що мають статус заповідника чи національного парку.

18-25 січня – Великий зимовий облік птахів

Традиція народилася у США. Її засновник – редактор орнітологічного журналу Bird-Lore Френк Чепмен.

29 січня – День мобілізації зусиль проти загрози ядерної війни.

ЛЮТИЙ

Лютий-березень – Всеукраїнська екологічна акція з охорони ранньоквітучих рослин «Первоцвіт».

2 лютого – Всесвітній день водно-болотних угідь

Цього дня було підписано Рамсарську Конвенцію про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів.

19 лютого – Міжнародний день морських ссавців

В Україні - це день захисту дельфінів, адже вони є єдиними представниками морських ссавців, які мешкають у наших солоних водоймах.

РОЗШИРЮЄМО КРУГОЗІР

ДІЗНАЄМОСЯ БІЛЬШЕ ПРО ПЕРВОЦВІТИ

Ранньовесняні квіти біологи об'єднують однією назвою – **ПЕРВОЦВІТИ**.

Первоцвіти – це екологічна група рослин, яка нараховує близько 500 видів. Розпускання квітів у них відбувається ще до появи листків на деревах. У багатьох первоцвітів забарвлення яскраве, весняне. Квіти золотисті, блискучі, неначе сонце, голубі, як весняне небо, бузкові та білосніжні.

Підсніжники, проліски, ряст, первоцвіт, шафран, цибуля ведмежа, конвалія, вовчі ягоди – це

неповний перелік первоцвітів, що можна зустріти у наших лісах і степах. Правда, є і не дуже помітні, невиразні, які по-своєму прекрасні, хоча б тим, що з'являються одними із найперших та годують голодних комах, що прокинулись.

Останніми роками кількість первоцвітів в Україні значно скоротилася. Рослини, які віщують прихід весни, за останні десятиліття опинилися на межі зникнення. Це відбувається внаслідок господарського освоєння місць зростання первоцвітів, намагання окремих людей перетворити їх на засіб заробітку.

Кожна частина рослини відповідає за виконання певних функцій, порушення яких призводить до її загибелі. Основна функція квітки – це утворення насіння. Відсутність насінневого розмноження – це шлях до виродження популяцій. Не треба забувати, що до букетів потрапляють завжди найкращі, найздоровіші квіти. Залишені ж суцвіття формують слабке насіння – дрібне, деформоване, нестійке до хвороб і шкідників.

При зриванні квітів, частіше за все цибулина та коріння ушкоджується, з'являється, можливість проникнення бактерій та інших мікроорганізмів в утворену рану. Основна функція листків – це фотосинтез, тобто створення поживних речовин, які відкладаються в бульбі, цибулині. Тому, зриваючи листки, ми не даємо можливості бульбі чи цибулині набратися сил і прорости наступного року.

Первоцвіти є єдиним джерелом живлення для багатьох видів комах. Зникнуть первоцвіти – зникне величезна кількість метеликів, бджіл, джмелів, інших комахок, котрі захищають ліс від шкідників. Дерева почнуть хворіти і всихати. Цей ланцюжок не важко продовжити й до самої людини.

Більшість первоцвітів занесені до Червоної книги України. Їх знищення та пошкодження яких тягне за собою накладення штрафу.

ГОРИЦВІТ ВЕСНЯНИЙ

Так як у лютому– березні проводиться всеукраїнська екологічна акція з охорони ранньоквітучих рослин «Первоцвіт» парк «Приінгульський продовжує знайомити Вас з ранньоквітучими рослинами-первоцвітами, які зростають на території Приінгулля.

У попередніх випусках бюлетеню (№№ 1,2,3,4) ми дізналися більше про шафран сітчастий, брандушку різнобарвну, сон чорніючий та тюльпан бузький. Зараз приділимо увагу горицвіту весняному, який відомий більшості з нас.

Горицвіт весняний (*Adonis vernalis*) — багаторічна рослина висотою 10—40 см. Ростає у степах, на степових схилах у лісостепу і степу, на яйлах в Криму. Також називається адоніс весняний.

Його народні назви пов'язані з яскравістю квітки, характером листя: горицвіт ярий, гориквіт, пожарна квітка, жовтоцвіт, мак заячий, сосонка, терлич А назва роду походить від імені міфічного юнака Адоніса, який відзначався надзвичайною красою. Видова назва у перекладі з латинської означає «весняний». 2009 р. горицвіт весняний включено до Червоної книги України.

В Україні цей вид досить поширений, але запаси сильно скоротилися через розорювання, перевипас, терасування та заліснення схилів, великі об'ємні заготівлі, збирання на букети.

Горицвіт весняний зустрічається на багатьох ділянках парку «Приінгульський», прикрашаючи схили балок вогняними квітами.

ВОДНО-БОЛОТНІ УГІДДЯ

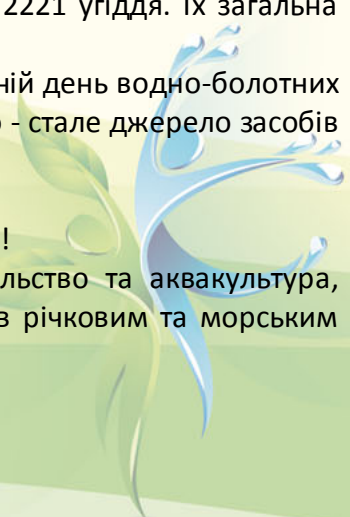
До переліку водно-болотних угідь міжнародного значення включено 2221 угіддя. Їх загальна площа становить 21,421 млн. га. Серед них і наші, українські, 33 території.

У 2016 році за пропозицією Секретаріату Рамсарської конвенції Всесвітній день водно-болотних угідь відзначався під девізом «Водно-болотні угіддя для нашого майбутнього - сталие джерело засобів для існування».

Статистичні дані показують:

Існування більш ніж мільярда людей залежать від водно-болотних угідь!

Основними напрямками використання водно-болотних угідь є рибальство та аквакультура, вирощування рису, туризм та рекреація, транспортування людей та товарів річковим та морським транспортом, водозабезпечення тощо.

64% водно-болотних угідь світу зникли з 1900 року, а популяції прісноводних видів тварин і рослин з 1970 до 2010 року зменшилися на 76 %. Водно-болотні угіддя, які все ще існують, часто знаходяться в настільки деградованому стані, що популяції риб і рослин та просто ділянки дикої природи стрімко зменшуються.

Водойми та землі водного фонду РЛП «Приінгульський» займають приблизно 15 % від площі Парку. До водно-болотних угідь можна віднести мілководні ділянки Софіївського водосховища, річок Березівка, Стопнова, Сагайдак. Тут мешкають водоплавні та навколо водні види птахів з рядів гусеподібні, журавлеподібні та ін.

* * *

При підготовці бюлетеня використано такі джерела:

<http://www.duecomk.gov.ua>,
<http://ecoburougcc.org.ua/ekologichnij-kalendar>, <http://redbook-ua.org>,
<http://skole.org.ua/ohorona-pervotsvitiv-zberezhennya-rannih-kvituchyh-roslyn-3.html>

* * *

Бюлетень підготовлено співробітниками регіонального ландшафтного парку «Приінгульський».

* * *

Більше інформації на сайті <http://pryingul.inf.ua>.

Чекаємо на Ваші зауваження та пропозиції на адресу pryingul@gmail.com

